Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

8.11.2021

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

Asia: HE 193/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi luonnonmukaisesta tuotannosta sekä sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Ympäristöministeriön asiantuntijalausunto

Erityisasiantuntija Johanna Helkimo

Ympäristöministeriö pitää hallituksen esitystä kannatettavana seuraavin huomioin.

Luonnonmukaisen tuotannon sertifiointijärjestelmän luotettavuudella, toimivuudella ja yhdenmukaisilla ja selkeillä toimintatavoilla on keskeinen merkitys luomualan kasvulle, niin kuluttajien luottamuksen kuin luomutoimijoiden näkökulmasta. Luomualan toiminnan sertifioinnin ja myös valvonnan keskeisenä tarkoituksena on ennen muuta edistää kuluttajien luottamusta yhdenmukaistettuihin tuotantosääntöihin. Pykälässä 21 mainitaan koneellisesti allekirjoittamisesta ja sähköiseen asiointiin liittyen ympäristöministeriö toteaa, että sähköisen asioinnin kehittäminen on keskeistä hallinnon keventämiseksi ja tiedonkulun nopeuttamiseksi.

Esityksen ympäristövaikutukset kohdassa (4.2.3.) on todettu, että esityksellä ei ole merkittäviä ympäristövaikutuksia, toisaalta uuden luomuasetuksen tavoitteena on ympäristön ja ilmaston suojelun edistäminen, maaperän pitkän aikavälin viljavuuden säilyttäminen, runsaan biologisen monimuotoisuuden edistäminen sekä myrkyttömän ympäristön merkittävä edistäminen. Ympäristöministeriö toteaa, että tavoitteen toteutuessa esityksellä olisi merkittäviä ympäristövaikutuksia. Esityksessä ympäristövaikutukset kohdassa todetaan, että sen osaltaan luovan mahdollisuuksia harjoittaa taloudellisesti kestävällä tavalla ympäristövaikutuksiltaan myönteistä viljelytapaa. Ympäristöministeriö on samaan mieltä, että esitys voi osaltaan myötävaikuttaa luonnonmukaisen viljelytavan yleistymiseen. Tämä edellyttää lisäksi selkeitä luonnonmukaisen tuotannon tuotantosääntöjä ja valvontakäytäntöjä. Täten toimivalla luonnonmukaisen tuotannon lainsäädännöllä voidaan edesauttaa EU:n komission Vihreän kehityksen ohjelmaan (Green Deal) kuuluvien Pellolta Pöytään – strategiaan ja biodiversiteetti –strategiaan kirjattujen tavoitteiden toteutumista koskien EU:n luonnonmukaisesti viljellyn peltoalan kasvattamista 25 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi esitys edistäisi kansallisen luomuohjelman tavoitteita luonnonmukaisten elintarvikemarkkinoiden kehittymiseksi.